

IZBOLJŠANJE NATANČNOSTI NAPOVEDOVANJA NAMAKANJA V OKVIRU CILJNO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

Dr. Boštjan Naglič, dr. Rozalija Cvejić in dr. Marina Pintar,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani

Podnebne spremembe so vzrok spremenjenim padavinskim vzorcem in posledično vzrok za razmislek o možnostih rastlinske pridelave v spremenjenih razmerah. Podnebne spremembe ne pomenijo le dviga povprečne temperature zraka, ampak tudi spremenjene vremenske in podnebne vzorce ter pogostnost in jakost ekstremnih dogodkov, kot so vročinski valovi, suše in obilno deževje.

Voda je nujen vir za rastlinsko pridelavo, v zadnjih 15 letih pa smo se v Sloveniji srečali kar z nekaj sušnimi leti: 2000, 2001, 2003, 2006, 2007, 2009, 2012 in 2013. Glavni oškodovanci te naravne nesreče so bili predvsem pridelovalci, ki se brez strokovne podpore (službe za

Učinki kapljičnega namakanja hmelja bodo strokovno ovrednoteni. (Foto: B. Naglič)

strokovno pravilno namakanje) ne morejo pravočasno in predvsem učinkovito odzivati na pomanjkanje padavin. Posledica tega so manjši hektarski pridelki, težje razmere za preživetje pridelovalca in nižja lokalna samooskrba.

Slovenija čedalje bolj ranljiva

Podatki kažejo, da ima Slovenija dovolj padavin, vendar postaja zaradi njihove neenakomerne razporeditve čedalje bolj ranljiva na sušo. V zadnjih 25 letih se v povprečju vsako tretje leto srečujemo s sušnimi razmerami. Tudi projekcije spremembe podnebja in potencialni vplivi na evapotranspiracijo in pogostnost kmetijskih suš niso obetavni. Pomanjkanje padavin ali njihova nepravilna časovna razporeditev že predstavlja problem, tveganje in veliko sušno ogroženost v celotni Sloveniji, kjer so vodni viri za namakanje kmetijskih površin omejeni.

V raziskavi iz leta 2013, z naslovom Trajnostna raba vode za krepitev rastlinskega pridelovalnega potenciala (CRP V4-1131), je bilo ugotovljeno, da si uporabniki in upravljavci namakalnih sistemov po Sloveniji želijo »izboljšano prognostično službo kot podporo namakanju, ki bi skrbela za pravilno napoved namakanja in s tem bolj učinkovito rabo vode in infrastrukture«.

Projekt Natančnost napovedovanja namakanja - TriN

Namen ciljnega raziskovalnega projekta Natančnost napovedovanja namakanja – TriN (V4-1609), ki bo potekal med letoma 2016 in 2018 in ga vodi Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, IHPS pa nastopa kot eden od partnerjev v projektu, je **izboljšanje prognostične službe v podporo namakanju in napovedi namakanja, da bi s tem zagotovili okolje za bolj učinkovito rabo vode in infrastrukture.**

V okviru projekta bomo vzpostavili delovanje enotnega sistema zbiranja podatkov s terena (podatki o vremenu, tleh, kulturah, fenofazah) na ravni države, ki bo služil za vzpostavitev modela napovedi namakanja. Model bomo testirali za posamezne kulture in za različne načine namakanja in bo v nadaljevanju zainteresiranim pridelovalcem omogočil dostop do podatkov v realnem času. Ovrednotili bomo tudi učinke optimalnega in deficitnega namakanja v slovenskih podnebnih razmerah za izbrane kmetijske kulture (jablane, izbrane vrtnine, hmelj, koruza, krompir, češnje in oljke). Za deficitarno namakanje bomo izdelali analizo stroškov in koristi in priporočila za optimalno in strokovno pravilno namakanje.

Kako bomo širili rezultate projekta?

- Organizirali bomo vrsto delavnic, kjer bomo potencialne uporabnike seznanjali z delovanjem sistema napovedi namakanja in o pomenu strokovno pravilnega namakanja na podlagi rezultatov s poskusov, vključenih v projekt. Za prenos znanja v prakso bomo izkoristili tudi mrežo predavanj in delavnic, ki jo za slovenske kmetovalce organizira kmetijska svetovalna služba.
- Na vsaki od poskusnih lokacij bomo organizirali do dva dneva odprtih vrat letno, kjer se bodo zainteresirani lahko informirali o poteku napovedi namakanja, potrebnih podatkih za vključitev v napoved

namakanja, rezultatih uporabe napovedi namakanja itd. **Informacije o dnevih odprtih vrat bodo sproti objavljene tudi na spletni strani IHPS.** Naročite se na obveščanje!

- Izdali bomo brošuro s priporočili za namakanje in jo objavili med drugim tudi na spletni strani IHPS.
- Objavljali bomo strokovne in znanstvene članke.

Vljudno vabljeni na ogled poskusne lokacije na IHPS v pridelovalnih sezonah 2017 in 2018. Za več informacij nas kontaktirajte na: bostjan.naglic@ihps.si.

Projekt financirata Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Pozdrav iz Savinjske doline (Foto: B. Čeh)

NACIONALNA POKLICNA KVALIFIKACIJA HMELJAR/HMELJARKA – VAS ZANIMA PRIDOBITEV LISTINE?

Monika Oset Luskar,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Program izobraževanja v hmeljarstvu kot nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) Hmeljar/hmeljarka smo izdelali v sklopu projekta Vseživljenjsko izobraževanje v hmeljarstvu (Hop industry lifelong learning program – LdV Hop school), ki je bil uvrščen v Evropski program sodelovanja prenosa inovacij na področju izobraževanja in usposabljanja. S tem imajo hmeljarji možnost, da lahko glede na njihovo obstoječe znanje in kompetence s področja hmeljarstva, dopolnjenega na izobraževanju, vstopijo v postopek priznavanja in potrjevanja, ter si tako pridobijo nacionalno poklicno kvalifikacijo. Ta javno veljavna listina je uradna potrditev znanj in spretnosti, ki jih imajo kot posamezniki in velja v vseh državah EU.

Podlaga za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije sta poklicni standard in katalog standardov strokovnih znanj in spretnosti, ki sta dostopna na spletni strani: <http://www.nrpslo.org/>.

Pripravljen program izobraževanja pokriva vse vsebine poklicnega standarda, kar poenostavi pridobitev poklicne kvalifikacije.

Termin za izobraževanje, ki se izvaja na IHPS, je razpisan na osnovi prijav ob minimalni udeležbi. Za vse informacije se obrnite na tajništvo IHPS: 03 71 21 600, kjer se lahko tudi prijavite na seznam za obveščanje o naslednjih razpisanih rokih.

*Izobraževanje NPK Hmeljar/hmeljarka
(Foto: M. Oset Luskar)*